

Lektion 2: Wie geht es weiter? (Miten tästä eteenpäin?)

(rivit 1-2) Die Temperaturen **sind gestiegen** und das schöne Wetter **hat** die Wiener **am** Wochenende nach draußen **geloct**. (*Lämpötilat ovat nousseet, ja kaunis ilma houkutteli wieniläiset viikonloppuna ulos.*) **Miksi ensimmäisen verbin perfektissä on sein- eikä haben-apuverbi?** Verbin infinitiivi on **steigen**. Huomaa, että sanan **Wochenende** kanssa käytetään samaa **an-**prepositiota ja datiivia kuten viikonpäivien kanssa. **Mitä prepositiota käytät kuukausien kanssa?**

(rivi 2) Hanna und Julia haben **einen Ausflug** in den Wienerwald gemacht. (*Hanna ja Julia tekivät retken Wienerwaldiin.*) Huomaa maskuliinisen substantiivin akkusatiivi. Neutrilla (das), feminiinillä (die) ja monikossa akkusatiivin artikkelit ovat samat kuin nominatiivissa. Vrt. **der Ausflug,- e+** (=retki), mutta **der Flug,- e+** (=lento, lentomatka), **der Flughafen,- +** (=lentoasema).

(rivi 3) Das Wetter ist so schön warm! (*Ilma on niin mukavan lämmin.*) **Kuvaile päivän säätä vähintään kolmella eri lauseella.**

(rivi 4) Stimmt! Eine Wanderung **durch den Wienerwald** tut immer gut. (*Pitää paikkansa! Vaellus Wienerwaldin läpi tekee aina hyvää.*) Prepositio *durch* vaatii akkusatiivia. **Mitä nämä akkusatiivia vaativat prepositiot tarkoittavat: durch, für, gegen, ohne, um?** Käytä niitä **jossain kokonaisessa lauseessa**. Vrt. Oppikirja s. 199.

(rivi 5) Da hast du recht! (*Siinä olet oikeassa!*) **Miten sanot tämän lauseen perfektissä?** Sana **da** voi tarkoittaa myös ”tuolla, tuossa; läsnä, paikalla”.

(rivi 6) Ich **habe** dich ja damals oft **mitgenommen**, weißt du noch? (*Minähän otin sinut silloin usein mukaan, muistatko vielä?*) Huomaa verbin **mit/nehmen** perfektin taivutus. **Miten verbi taipuu preesensissä?** Verbillä **wissen** (=tietää) on myös merkitys ”muistaa”. **Miten se taipuu preesensissä?**

(rivi 7) Natürlich! Es ist lange her, aber ich **habe** nichts **vergessen**! (*Tietysti! Siitä on kauan aikaa, mutta minä en ole unohtanut mitään!*) Huomaa *vergessen*-verbin perfektin taivutus. **Miten verbi taipuu preesensissä?**

(rivi 8) Ich finde, **dass** schon allein diese Aussicht einen Ausflug wert ist. (*Minusta jo pelkästään tämä näköala on retken arvoinen /Olen sitä mieltä, että...*)

Tässä kappaleessa opit muodostamaan sivulauseita. Saksan sivulauseessa verbi on viimeisenä. Jos sivulauseessa on kaksi verbiä, niin taivutettu verbi on viimeinen. Vrt. ... **dass wir den Wienerwald besucht haben**. Myös konjunktiot **wenn** (=jos; kun) ja **weil** (=koska) aloittavat sivulauseen.

Rakenne **eine Sache wert sein** (=olla jnk arvoinen) vaatii akkusatiivia. Vrt. *Wien ist eine Reise wert*.

(rivi 9) Die Freundinnen **sind** den ganzen Tag **gewandert**. (*Ystävättäret vaelsivat/ovat vaeltaneet koko päivän.*) **Miksi tässä lauseessa on sein-apuverbi?**

(rivi 9-10) **Am** Abend **sind** sie ins Café Sperl **gegangen**. (*Illalla he menivät Sperlin kahvilaan.*) Huomaa **gehen**-verbin perfektin taivutus. **Miten verbi taipuu preesensissä?**

Vuorokaudenaikojen aikana käytetään prepositiota **an**+datiivia: (an dem) **am**
Morgen/Vormittag/Nachmittag/Abend, mutta **in der Nacht**.

(rivi 10) **Wenn** der Abend so warm **ist**, **sitzt man** gerne draußen. (*Kun ilta on lämmin, istutaan mielellään ulkona.*)

Virkkeen voi aloittaa myös sivulauseella ja silloinkin verbi tulee loppuun. Jos sivulause on ennen päälausetta, päälauseessa on käänteinen sanajärjestys: *sitzt man*. Huomaa sanajärjestys, jos lause alkaa päälauseella: *Man sitzt gerne draußen, wenn der Abend so warm ist*.

(rivi 11) **Danke für** den Ausflug! (*Kiitos retkestä!*) Preposition **für** (+akkusatiivi) avulla ilmaistaan, mistä kiitetään. Tämä lause tarkoittaa oikeastaan ”Kiitän retkestä.”, mutta pronomini minä (ich) on jätetty pois.

Vrt. verbin ja vastaavan substantiivin muodot ”**Ich danke für** den Ausflug.”. Vastaava substantiivi on *der Dank*: *Vielen Dank für den Ausflug*. Verbi *danken* vaatii datiivia: *Ich danke dir/Ihnen*. **Mitä muita datiivia vaativia verbejä tunnet?**

(rivi 12) Nichts zu danken. Ich **habe den Tag** sehr **genossen**. (*Ei kestä. Minä nautin/olen nauttinut päivästä.*) Mikä on tämän verbin infinitiivi? Huomaa, että tämä verbi vaatii ainoastaan akkusatiivia: *Ich habe den Ausflug / das Spiel / die Reise genossen*. Vastaava substantiivi on *der Genuss*, -e+ = *nautinto*.

(rivi 13) Und auch der Abend **fängt** so schön **an**. (*Ja iltakin alkaa näin mukavasti.*) Verbi *an/fangen* (=beginnen) on eriävä yhdysverbi. **Taivuta verbi preesensissä. Miten sanot yllä olevan lauseen perfektissä?** Vrt. Epäsäännöllisten verbien taulukko oppikirja s. 208-211. **Beginnen** on synonyymi verbille *an/fangen*.

(rivi 14) **Hast** du schon mit Herrn Moser **gesprochen**? (*Oletko jo puhunut herra Moserin kanssa?*) **Mikä on verbin infinitiivi ja miten se taipuu preesensissä?** Substantiivin *Herr* kaikki muut yksikön taivutusmuodot ovat *Herrn*. **Onko yllä olevan lauseen Herrn akkusatiivi vai datiivi? Perustele vastauksesi.**

(rivi 15) Ja, ich **habe ihm mitgeteilt**, dass ich andere Pläne habe. (Kyllä, **ilmoitin/olen ilmoittanut hänelle, että minulla on muita suunnitelmia.**) Verbi mit/teilen on säännöllinen eriävä yhdysverbi. Pronominin er (hän) dativimuoto on ihm (hänelle). Vrt. oppikirja s. 202.

(rivi 16) War er enttäuscht, **weil** du das Projekt nicht **annehmen willst**? (Oliko hän pettynyt, koska **et halua ottaa projektia vastaan?**) Huomaa sivulauseen sanajärjestys. Sivulauseessa on kaksi verbiä, jolloin taipunut verbi on viimeisenä.

(rivi 17) Ja, schon! Aber ich **habe ihm meine Gründe erklärt**. (Joo, kyllä! Mutta selitin hänelle syyni.) Partisiipin perfekti (erklärt) on tässä ilman ge-muotoa. **Miksi?** Mutta-lause (=aber) ei ole sivulause, vaan lauseessa on tavallinen päälauseen sanajärjestys.

(rivi 18) Und **was** hat er gesagt? (Ja **mitä** hän sanoi?) **Mainitse neljä muuta kysymyssanaa.**

(rivi 19) Er war **anderer Meinung**, aber er hat mir jedoch viel Glück gewünscht. (Hän oli eri mieltä, mutta hän toivotti minulle kuitenkin paljon onnea.)

Vrt. **Ich bin derselben Meinung.** (=Olen samaa mieltä.) Vrt. wünschen = toivottaa ja hoffen=toivoa, der Wunsch=toive ja die Hoffnung=toivo.

(rivi 20) Und **wie** geht es jetzt weiter? (Ja **miten** nyt tästä eteenpäin?)

(rivi 21) (Sie lacht.) **Im** Sommer kannst du **mich** in München besuchen! (Hän nauraa.) (Kesällä sinä voit tulla käymään **luokseni Müncheniin.**) Vuodenaikojen kanssa käytetään prepositiota in+datiivi: (in dem) **im** Sommer. **Tunnetko muita vuodenaikoja?** Verbin besuchen kanssa tulee akkusatiivi. Näin myös verbeillä an/rufen ja es gibt. **Mitä ne tarkoittavat? Sano niillä yksi kokonainen lause.**